Malmö stad

2026-03-24

Vår referens:
Ilona Holmgren
stk.funktionshinderradet@malmo.se

Mottagare:
Kommunstyrelsen
registrera.stk@malmo.se

Översyn av färdtjänstregelverket med fokus på Förseningsersättning inom färdtjänsten i Malmö stad. STK-2025-1977

Yttrande från Malmö stads funktionshinderråd

Malmö stads funktionshinderråd tackar för möjligheten att lämna synpunkter i rubricerat ärende. Yttrandet nedan består av synpunkter från rådets föreningar och funktionsstöds- och tillgänglighetssamordnare. Politikerna i rådet lämnar sina synpunkter i andra sammanhang.

Rådet har tagit del av PM Resegaranti för färdtjänstresenärer i Malmö stad och noterar att begreppet resegaranti inte längre används som formell benämning. Vidare noteras att förslaget i praktiken avser införande av förseningsersättning inom färdtjänsten.

Sammanfattningsvis är rådet positiva till att Malmö stad avser att införa en reglerad modell för förseningsersättning inom färdtjänsten, då detta stärker rättssäkerheten. Samtidigt menar rådet att systemet måste utformas i enlighet med FN:s funktionsrättskonvention (Convention on the Rights of Persons with Disabilities, CRPD). Det betonas att ersättning aldrig får ersätta kravet på en fungerande färdtjänst, samt att tillgänglighet, enkelhet och rättighetsperspektiv alltid ska vara vägledande.

Rättigheter

Enligt CRPD ska personer med funktionsnedsättning säkerställas tillgänglighet, självständighet och möjlighet till full delaktighet i samhället. I detta sammanhang är särskilt följande artiklar relevanta:

- **Artikel 4.3:** Staten ska säkerställa aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning och deras organisationer i beslutsprocesser som rör dem. Aktiv involvering innebär att berörda organisationer ges reell möjlighet att delta i utformning, uppföljning och utveckling av systemet – inte enbart informeras i efterhand.
- **Artikel 9**: Tillgänglighet, inklusive tillgänglig information och tillgängliga tjänster.
- **Artikel 19**: Rätten att leva självständigt och delta i samhället.

Ett system för förseningsersättning måste därför utformas så att det stärker och inte försvagar dessa rättigheter. Förseningsersättning bör utformas och kommuniceras som en tydlig rättighet, inte som en välvilje-åtgärd. Detta är avgörande för rättssäkerheten och förtroendet för färdtjänsten.

Fungerande färdtjänst

Förseningsersättning kan aldrig ersätta behovet av en tillförlitlig, trygg och fungerande färdtjänst. Bristande punktlighet riskerar att direkt begränsa rätten till delaktighet enligt CRPD artikel 19.

Att rätten till ersättning inträder först vid längre förseningar innebär att många resenärer påverkas negativt utan kompensation. För personer beroende av färdtjänst kan även kortare förseningar få stora konsekvenser för möjligheten att delta i arbetsliv, utbildning, vård och socialt liv. En förseningsersättning är en liten kompensation för färdtjänstresenären som inte kommer i tid till ett möte, arbete, socialt event och för den som vill vara aktiv i samhället.

Tillgänglighet och enkelhet i ersättningssystemet

Med utgångspunkt i CRPD artikel 9 är det nödvändigt att information om förseningsersättning är tillgänglig och lätt att förstå. Information om ramar och tillvägagångssätt för ansökan om förseningsersättning behöver kunna ske på olika sätt och i olika kanaler. Lättläst information, bild-stöd och olika vägar för ansökan behövs liksom digital ansökan, e-post, telefon eller sms.

Det ska vara enkelt att ansöka om förseningsersättning och därför är det oerhört viktigt att det är tydliga riktlinjer så att färdtjänstresenären förstår och att det blir rättssäkert. Det ska inte krävas hög administrativ, språklig eller digital förmåga att hantera ansökan om förseningsersättning och systemet får inte skapa nya hinder för rättighetsbärarna.

Rådet anser det rimligt att Malmö stads riktlinjer motsvarar Skånetrafikens ”Ersättning vid försening”, även när det gäller rätten till ersättning för skäliga kostnader för exempelvis taxi, bil eller alternativ transport.

Ersättningar

Det är bra att utredningen visar de ekonomiska förutsättningarna för arbetet med förseningsersättning.

Önskvärt är att trafikbolagen faktiskt levererar enligt avtal och att viteshanteringen mot bolagen fungerar. Det ska aldrig vara ett möjligt alternativ att bolagen inte kommer i tid. Utredningen lyfter inte den ersättning som Malmö stad kräver av färdtjänstresenären när det blir en ”bomkörning” (när färdtjänstresenären glömt att avboka eller kommer för sent). Att i sammanhanget ställa krav på den faktiska kostnaden 280 kronor för personbil och 560 kronor för specialfordon är helt orimligt.

Återkoppling

Slutligen vill rådet få återkoppling efter beslut i ärendet samt hur bifogade synpunkter beaktas framöver. Detta skickas till stk.funktionshinderradet@malmo.se.

Malmö den 24 mars 2026

Roko Kursar, ordförande, Malmö stads funktionshinderråd